

пр. озм. С. В. Музика

Державна архівна служба

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

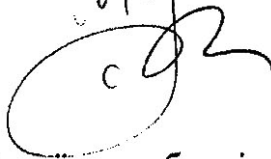
вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001
Тел.: +380 44 278-37-23, факс: +380 44 271-17-83
E-mail: themis@minjust.gov.ua
<http://www.minjust.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00015622

вул. Солом'янська, 24,
м. Київ,
03110

30.04.2014 № 3771-0-26-14/11

На № _____

Г _____ Г

*З крись
то. Кристинець
Д. Додієнчу
до роботи
07.04
*

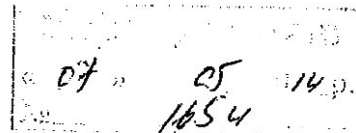
Міністерство юстиції розглянуло лист Державної архівної служби від 03 квітня 2014 року № 02.3/1103 щодо тлумачення окремих юридичних понять, що вживаються у Законі України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» та постанові Верховної Ради України «Про тлумачення Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» від 24 грудня 1993 року № 3812-ХІІ, та в межах компетенції повідомляє таке.

* * *

На сьогодні у законодавстві в залежності від сфери суспільних відносин та їх особливостей надано відповідні визначення поняття «члени сім'ї» та кола осіб, які вважаються членами сім'ї.

Так, зокрема, «члени сім'ї» за сімейним законодавством набувають сімейних особистих і майнових прав та обов'язків (право на спільне майно, право на утримання).

Відповідно до частин другої, четвертої статті 3 Сімейного кодексу України сім'ю складають особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки.

07 05 14
1654

Подружжя вважається сім'єю і тоді, коли дружина та чоловік, у зв'язку з навчанням, роботою, лікуванням, необхідністю догляду за батьками, дітьми та з інших поважних причин не проживають спільно.

Дитина належить до сім'ї своїх батьків і тоді, коли спільно з ними не проживає.

Сім'я створюється на підставі шлюбу, кровного споріднення, усиновлення, а також на інших підставах, не заборонених законом і таких, що не суперечать моральним засадам суспільства.

У свою чергу житлове законодавство визначає, що члени сім'ї власника жилого будинку (квартири), які проживають разом з ним у будинку (квартирі), що йому належить, користуються жилим приміщенням нарівні з власником будинку (квартири), якщо при їх вселенні не було іншої угоди про порядок користування цим приміщенням. За згодою власника будинку (квартири) член його сім'ї вправі вселяти в займане ним жиле приміщення інших членів сім'ї.

До членів сім'ї власника будинку (квартири) належать особи, зазначені в частині другій статті 64 цього Кодексу, а саме: дружина (чоловік), їх діти і батьки. Членами сім'ї власника жилого приміщення може бути визнано й інших осіб, якщо вони постійно проживають разом з власником і ведуть з ним спільне господарство.

Разом з тим Цивільним процесуальним кодексом України визначені підстави для відводу судді в розгляді справи, якщо він є членом сім'ї або *близьким родичем* сторін, які беруть участь у справі.

Так, пунктом 3 частини першої статті 20 вказаного Кодексу встановлено, що суддя не може брати участі в розгляді справи і підлягає відводу (самовідводу), якщо він є членом сім'ї або *близьким родичем* (чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, брат, сестра, дід, баба, внук, внучка, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, член сім'ї або близький родич цих осіб) сторони або інших осіб, які беруть участь у справі.

Крім того, варто додати, що з метою забезпечення однакового та правильного застосування судами законодавства при розгляді справ про визнання або оспорювання батьківства, материнства та стягнення аліментів, Пленум Верховного Суду України у своїй постанові від 15 травня 2006 року № 3 «Про застосування судами окремих норм Сімейного кодексу України при розгляді справ щодо батьківства, материнства та стягнення аліментів» зазначив обставини, на які слід звертати увагу судами при розгляді справ, зокрема, про визнання батьківства.

Так, у пункті 4 вказаного Пленуму роз'яснено, що поняттям *«родичі»*, яке вживається в Сімейному кодексі України, охоплюються такі особи, як баба, дід, прабаба, прадід, повнорідні брат і сестра.

«Членами сім'ї» є мачуха, вітчим, які проживають однією сім'єю з малолітніми або неповнолітніми пасинком, падчеркою.

Щодо поняття «спадкоємці першої черги» слід зазначити, що відповідно до статті 1216 Цивільного кодексу України спадкуванням є перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців).

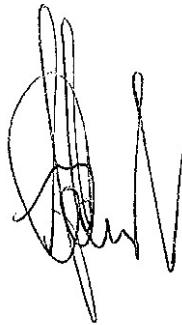
Спадкування здійснюється за заповітом або за законом (стаття 1217 Цивільного кодексу України).

Так, відповідно до статті 1258 Цивільного кодексу України спадкоємці за законом одержують право на спадкування почергово.

Кожна наступна черга спадкоємців за законом одержує право на спадкування у разі відсутності спадкоємців попередньої черги, усунення їх від права на спадкування, неприйняття ними спадщини або відмови від її прийняття, крім випадків, встановлених статтею 1259 цього Кодексу.

При цьому у *першу чергу* право на спадкування за законом мають діти спадкодавця, у тому числі зачаті за життя спадкодавця та народжені після його смерті, той з подружжя, який його пережив, та батьки (стаття 1261 Цивільного кодексу України).

Заступник Міністра –
керівник апарату

Ганна ОНИЩЕНКО